

Politika e Gjelbër e BE- së për sektorin e shoqërive tregtare

Qendra për Reformën e Raportimit Financiar, Banka
Botërore, Vjenë, 18 mars 2025

Paul Gisby, Drejtor i Lartë, Accountancy Europe

**CLOSE TO 1 MILLION
PROFESSIONALS**

**26 EU
MEMBER STATES**

49 INSTITUTES

35 COUNTRIES

WHAT WE DO

Facilitate members cooperation

Dialogue with policymakers

Help shape the profession's future

3

OUR STRATEGIC PRIORITIES

Support a sustainable and just transition

Advance the corporate governance ecosystems

Shape the profession's future & attractiveness

ONGOING ACTIVITIES

- Corporate reporting
- SMEs (LCE)
- Tax
- Anti-money laundering
- Public sector
- Ethics
- Professional bodies' role
- Digitalisation ...

Zhvillimet e fundit në fushën e qëndrueshmërisë

- *Acquis*-ja kryesore e BE-së për qëndrueshmërinë
 - Direktiva për raportimin e qëndrueshmërisë të shoqërive tregtare (CSRD)
 - Rregullorja për dhënie të informacioneve shpjeguese mbi qëndrueshmërinë (SFDR)
 - Taksonomia e BE-së për aktivitete të qëndrueshme (Taksonomia)
 - Direktiva e vigjilencës së duhur të shoqërive tregtare për qëndrueshmërinë (CSDDD)
 - Mekanizmi i rregullimit të karbonit në kufi (CBAM)
- Më në përgjithësi:
 - Standardi ndërkombëtar i raportimit në sektorin publik për ndryshimin klimatik
 - Platforma e OECD-së për financa të qëndrueshme për NVM-të
 - Vazhdimi i punës së BSNK-së, BSKQ-së, NRG-së etj.

Konteksti i BE-së: çfarë kanë në mendje vendimmarrësit e politikave?

**“Aftësia konkurruese, aftësia evropiane
bërë ballë krizave & financimi i saj”**

- Çuarja përpara e marrëveshjes së gjelbër dhe marrëveshjes për industri të pastër të BE-së
 - Dyshja e qëndrueshmërisë e muajit shkurt propozoi ndryshime në CSRD, CSDDD, Taksonomi, CBAM
 - Energjia e pastër: pavarësi energjetike & çmime më të ulëta
 - Ekonomia qarkore: zvogëlim i mbështetjes në lëndët e para kritike
- Sigurimi & mbrojtja, migrimi, tregtia ndërkombëtare
- Nxitja e aftësisë konkurruese ekonomike, përfshirë, mes të tjerash, legjislacione të tjera të dyfishta (fiskale etj.?)
- Financimi për mbrojtjen dhe tranzicionin e dyfishtë të BE-së (digjital dhe qëndrueshmëri):
 - Financimi privat përmes fondeve të reja të BE-së dhe Bashkimit të Kursim-Investimeve – akti i dyfishtë i BE-së për investimet
 - Financimi publik nëpërmjet tatim-taksave të reja, burimeve të veta të BE-së

Direktiva për raportimin e qëndrueshmërisë të shoqërive tregtare (CSRD)

- Ligji duhet transpozuar nga Shtetet Anëtare të BE-së **brenda 6 korrikut 2024**
- Zgjeron **objektin** për të përfshirë të gjitha shoqëritë e listuara & të mëdha, nga 12 mijë në 45 mijë shoqëri të BE-së
- **Etiketimi digjital** i informacioneve të qëndrueshmërisë sipas Taksonomisë së BE-së për aktivitete të qëndrueshme
- **Kërkesa për dhënia të kufizuar të sigurisë** për raportet e qëndrueshmërisë
- Përfshirje e kufizuar dhe mbrojtje për **NVM-të**
- Raportimi duke përdorur paketën I të **Standardeve Evropiane të Raportimit të Qëndrueshmërisë (SERQ)** – shtesat e ardhshme përfshirë standarde enkas për sektorë

Direktiva për raportimin e qëndrueshmërisë të shoqërive tregtare: Ndryshimet e propozuara nga akti i dyfishtë (I)

Koha

- Propozim për “**të ndalur kohën**”
- shtyrje në kohë të zbatimit të kërkesave të CSRD-së për shoqëritë tregtare të **valës II** (pasqyrat në 2026) dhe të **valës III** (pasqyrat në 2027) me **2 vjet**

Fushëveprimi

- **zvogëluar** në ndërmarrjet e mëdha dhe ndërmarrjet mëmë të një grupi të madh me **1000 punonjës** mesatarisht dhe me vlerë bilanci mbi **25 milionë euro** ose me qarkullim afarist mbi **50 milionë euro**
 - përjashtimi i NVM-ve të listuara në bursë
 - Në qoftë se miratohet, ndikim në shoqëritë tregtare në valën I
- **ndryshon** i pragjet për shoqëritë e vendeve të treta që kanë qarkullim afarist neto **450 milion €** në BE dhe kanë një filial të madh ose një degë me qarkullim afarist **50 milion €**

Direktiva për raportimin e qëndrueshmërisë të shoqërive tregtare: ndryshimet e propozuara në fushëveprim

- **Raportimi 2025:** NjEIP me **500** punonjës
- **Raportimi 2026:** shoqëri të tjera të mëdha, me mbi
 - 25 milionë euro vlerë totale bilanci
 - 50 milionë euro xhiro afariste neto
 - **250** punonjës mesatarisht
- **Raportimi 2027:** NVM-të e listuara në bursë me jo më shumë se
 - 25 milionë euro vlerë totale bilanci
 - 50 milionë euro xhiro afariste neto
 - **250** punonjës mesatarisht
- **Raportimi 2029:** shoqëritë tregtare jo të BE-së të cilat
 - marrin më shumë se 150 milionë euro në BE dhe
 - një filial që përmbush kriteret e shoqërisë së madhe ose të SME-së së listuar në bursë
 - degë në BE që merr më shumë se **40** milionë euro qarkullim neto

- asnjë ndryshim në datën e raportimit/zbatimit
- **Në qoftë se** miratohen ndryshimet, ndikim në këto shoqëri tregtare

- Propozimi **për të ndalur kohën**, me shtyrje të afatit me dy vjet

- **shoqëri të mëdha + 1000** punonjës mesatarisht (**25** milionë euro gjithsej vlerë bilanci ose **50** milionë euro qarkullim)

- shoqëri jo të BE-së që marrin më shumë se **450** milionë euro në BE dhe
- Filial që përmbush kriteret e shoqërisë së madhe ose
- degë në BE që merr më shumë se **50** milionë euro qarkullim neto

Standardet e raportimit të qëndrueshmërisë

KE synon të rishikojë paketën e parë të SERQ-ve dhe të miratojë një akt të deleguar **jo më vonë se gjashtë muaj** pas hyrjes në fuqi të aktit të dyfishtë

SERQ: ndryshimet e ardhshme të propozuara

- Pakësim i **elementeve të detyrueshme të të dhënave**
- dhënia përparësi **elementeve sasiore të të dhënave**
- bërja e dallimit mes elementeve të **detyrueshme dhe vullnetare** të të dhënave
- përmirësimi i **përputhshmërisë** me ligjet e BE-së
- rritja e **harmonizimit** me standardet ndërkombëtare
- sqarimi i mënyrës si të zbatohet **materialiteti i dyfishtë**
- modifikime të tjera nga raportuesit e parë sipas SERQ-së

 ESRS 1 General Requirements	 ESRS 2 General Disclosures	 ESRS E1 Climate change
 ESRS E2 Pollution	 ESRS E3 Water & Marine Resources	 ESRS E4 Biodiversity & Ecosystems
 ESRS E5 Resource use & Circular Economy	 ESRS S1 Own Workforce	 ESRS S2 Workers in the Value Chain
 ESRS S3 Affected Communities	 ESRS S4 Consumers & End-users	 ESRS G1 Business Conduct

Standarde të tjera raportimi

- nuk ka standard raportimi **për NVM-të e listuara**
- nuk ka standarde **për sektorë specifikë**
- akti i deleguar do të miratohet me një **standard vullnetar** për shoqëritë tregtare që nuk bëjnë pjesë në objektin e Direktivës për raportimin e qëndrueshmërisë të shoqërive tregtare
- **kufiri mbi zinxhirin e vlerës** zbatohet vetëm për informacionin e përcaktuar në standardin vullnetar dhe/ose për informacionet e përbashkëta të sektorit

Direktiva për raportimin e qëndrueshmërisë të shoqërive tregtare: ndryshime të tjera të propozuara

Dhënia e sigurisë

- KE-ja të miratojë standardin e dhënies së kufizuar të sigurisë brenda 1 tetorit 2026
- KE të miratojë standarde të dhënies së arsyeshme të sigurisë në rast analize pozitive

- **nuk është më afati** për përdorimin e standardit të dhënies së kufizuar të sigurisë brenda **1 tetorit 2026**
- nuk është më kërkesa për **dhënie të arsyeshme të sigurisë**
- udhëzimet e synuara të KE-së për dhënien sigurinë duhet të dalin brenda vitit 2026

Etiketimi digjital

- shoqëritë duhet të shënojnë raportimin e tyre të qëndrueshmërisë për t'i ngarkuar në Sportelin Unik Evropian

shoqërive nuk u kërkohet të jenë në përmbushje gjersa të miratohet një rregullore e deleguar për **shënimin** e raportimit të qëndrueshmërisë

Neni 8 i Taksonomisë

- Zbatim i plotë i nenit 8

më shumë fleksibilitet që ndërmarrjet me mbi 1000 punonjës dhe qarkullim neto nën 450 milionë euro të raportojnë sipas kërkesave të Taksonomisë së BE-së

Direktiva e vigjilencës së duhur të shoqërive tregtare për qëndrueshmërinë

- Botuar në Fletoren Zyrtare të BE-së në korrik 2024
- Për shoqëritë e mëdha të BE-së dhe shoqëritë jo të BE-së aktive në BE
- Merren masa për të parandaluar, identifikuar & zbutur çdo ndikim të padëshiruar te të drejtat e njeriut ose mjedisi në “zinxhirin e aktiviteteve”
- Sanksionet: gjoba monetare & përgjegjësi civile
- Verifikim fakultativ nga një i tretë për të siguruar përmbushjen në zinxhirin e furnizimit

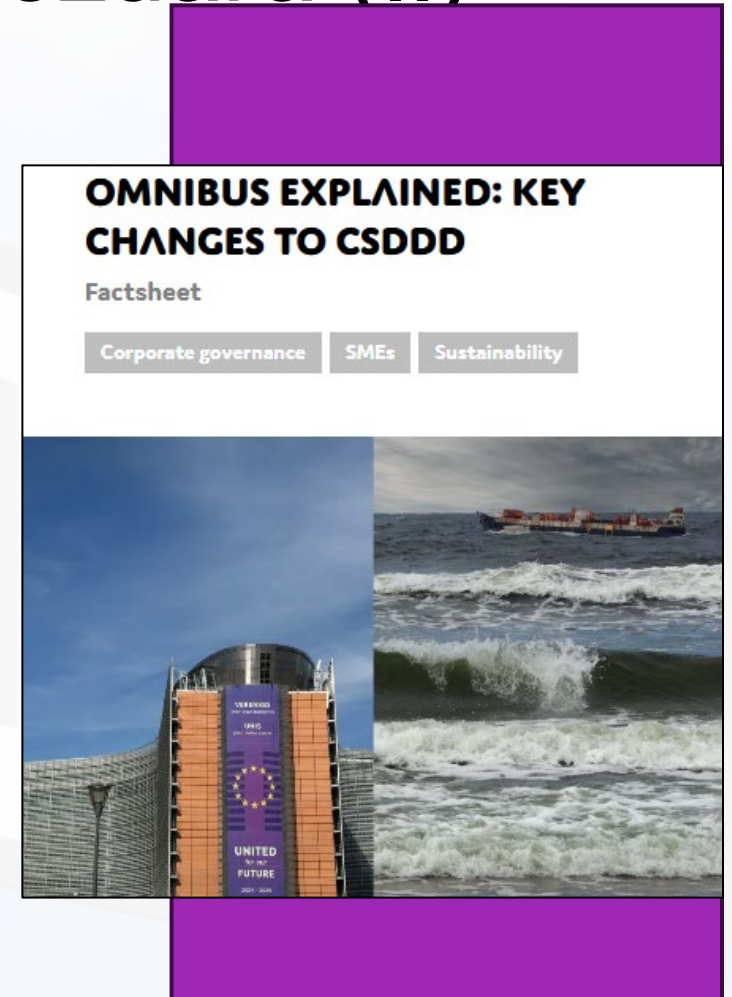
Akti i dyfishtë: Ndryshimet e propozuara nga Direktiva e vigjilencës së duhur të shoqërive tregtare për qëndrueshmërinë (I)

- **përkufizim** i ngushtuar i “palës së interesit” - "i prekur drejtpërdrejt"
- U kufizohet shteteve anëtare MS futja e rregullave më të rrepta për t’u dhënë **zgjdhje të drejtave të njeriut dhe shpërdorimit mjedisor**
- vigjilenca e duhur në zinxhirin të vlerës vetëm për **furnitorët e drejtpërdrejtë**
- shoqërive u kërkohet të mendojnë **masa mbështetëse për NVM-të**
- monitorim çdo **pesë vjet – jo çdo vit**
- **hiqet** detyrimi i “**futjes në fuqi**” për një plan tranzicioni

Akti i dyfishtë: ndryshimet e propozuara (II)

- shoqëritë nuk detyrohen më ta **ndërpresin marrëdhënien afariste**
- rishikim i **gjobave – rimendim i 5%**
- **hiqet regjimi i përgjegjësisë civile** në mbarë BE-në, duke e lënë në tagrin e Shteteve Anëtare
- hiqet kërkesa për një **raport mbi ndërmarrjet financiare** nga KE
- **afati i zbatimit shtyhet për në 2028** ndërsa afati për udhëzimet është sjellë përpara

Rregullorja për dhënien e informacioneve shpjeguese mbi qëndrueshmërinë & Taksonomia e BE-së për aktivitete të qëndrueshme

Rregullorja për dhënien e informacioneve shpjeguese mbi qëndrueshmërinë

- Ka detyrime për dhënie të informacioneve shpjeguese mbi MSQ-në për pjesëmarrësit në tregjet financiare
- Njësitë ekonomike jo të BE-së do të preken tërthorazi përmes filialeve të BE-së, ofrimit të shërbimeve në BE dhe trysisë së tregut
- Dhënie e informacioneve shpjeguese në nivel organizimi, shërbimi dhe produkti për të parandaluar “fasadën e rreme ekologjike” dhe për të mundësuar krahasime për vendime për investime të qëndrueshme

Taksonomia

- Një sistem klasifikimi i standardizuar i cili vendos kornizën për identifikimin e aktiviteteve ekonomike të qëndrueshme për produkte të caktuara investimi
- Lidh gjashtë objektiva mjedisore me të ardhurat, shpenzimet kapitale & shpenzimet operative të njësisë ekonomike

Taksonomia: ndryshimet e propozuara

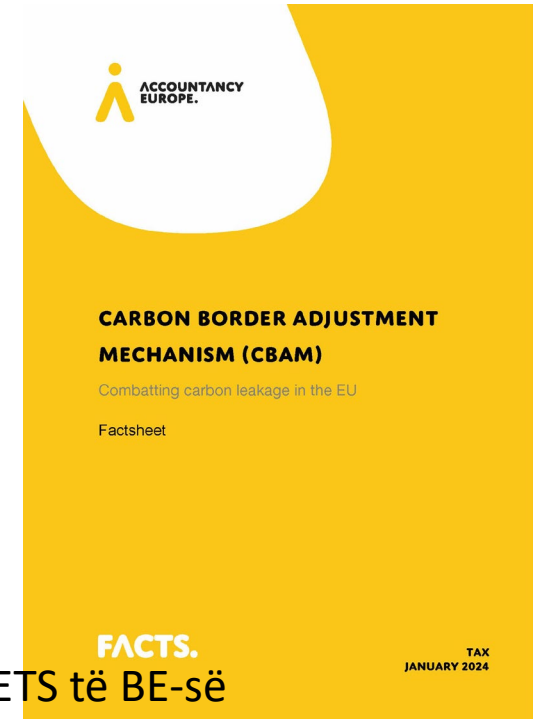

*Projekt-akt i deleguar që propozon ndryshime në tre akte të deleguara të taksonomisë së BE-së:
Dhënia e informacioneve shpjeguese, klima dhe mjedisi*

- futja e një **pragu materialiteti** financiar
- pakësim i modeleve tip të raportimit me rreth **70%**
- **thjeshtim i kriterëve “Mos bëj dëme të konsiderueshme”** për parandalimin dhe mbajtjen në kontroll të ndotjes në lidhje me lëndët kimike
- përjashtimi nga raporti i aktiveve të gjelbra, për shoqëritë që janë jashtë objektit të Direktivës për raportimin e qëndrueshmërisë të shoqërive tregtare

Mekanizmi i rregullimit të karbonit në kufi

I pari në llojin e vet – por jo për shumë kohë

Siguron rregulla të barabarta loje për bizneset e BE-së që u nënshtrohen kuotave të lejuara ETS të BE-së

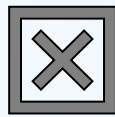
Parimisht, çlirimet e drejtpërdrejta & të tërthorta të gazeve serrë

- Fillimisht, vetëm çlirimet e drejtpërdrejta (në prodhim) për importet e hekur-çelikut, aluminit dhe hidrogjenit

Me gjasë, një rritje e madhe e çmimit të këtyre mallrave – varet nga situata në vend

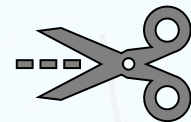

Mekanizmi i rregullimit të karbonit në kufi: çfarë ka të re?

Përjashtimet

- **90%** e importuesve jashtë objektit
- **prag** i ri vjetor i mbështetur në masë për mekanizmin (**50 ton** për importues për lloj produkti)
- vetëm **verifikim** i çlirimeve të përfshira faktike

Thjeshtimi

- zgjatje e **afateve të raportimit**
- zbriten të gjitha **çmimet e karbonit** të vendeve të treta
- % e reduktuar e certifikatave të blera për llogari
- **llogaritja** e çlirimeve të gazeve

Rezultatet

- **99%** e çlirimeve brenda objektit
- zgjerim i Mekanizmit të rregullimit të karbonit në kufi për të përfshirë edhe **sektorë të tjerë ETS** dhe mallra në hallkat e poshtme
- **zvogëlim** i hapësirës për **spekulim**
- **sanksione** më të forta
- rritje **efektiviteti** në periudhën afatgjatë

Mendime të fundit

- Ligjvënësit nuk e qëllonin me të parën
 - akti i dyfishtë është një mundësi për të korigjuar mangësitë
 - por është objekt i negociatave mes KE-së, PE-së dhe Këshillit
 - Thjeshtim apo derregullim?
- Legjislacioni i BE-së mund të prekë në mënyrë drastike vendet e treta
 - harmonizimi me legjislacionin e BE-së ndihmon në zbutjen e kësaj
- Zbatimi duhet të marrë gjithmonë parasysh kushtet e vendit
 - Transpozimi nga Belgjika i Direktivës për raportimin e qëndrueshmërisë të shoqërive tregtare ilustron se si mund të bëhet
- Raportimi është instrument – qëllimi është ndryshimi i sjelljes
 - Bizneseve, sidomos NVM-ve, do t'u nevojitet shumë ndihmë e synuar

Burimet

<https://accountancyeurope.eu/publications/omnibus-explained-key-changes-to-csrd/>

<https://accountancyeurope.eu/publications/omnibus-explained-key-changes-to-sustainability-reporting-standards/>

<https://accountancyeurope.eu/publications/omnibus-explained-key-changes-to-csddd/>

<https://accountancyeurope.eu/publications/csr-d-transposition-tracker/>

Thank you!

Avenue d'Auderghem 22-28, 1040 Brussels

+32(0)2 893 33 60

www.accountancyeurope.eu

Accountancy Europe